

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

حقوق شهروندی

آشنایی با حقوق شهروندی در عصر جدید به مانند سایر مسائل اجتماعی از جمله ضرورت‌هایی است که جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده و از آن جا که اجرای حقوق شهروندی مستلزم آگاهی افراد جامعه به حقوق و تکالیف خود می‌باشد و تا زمانی که اعضای جامعه امری را ندانند نمی‌توانند آن را اجرا کنند، لذا لازم است حقوق شهروندی و فرهنگ احترام به حقوق دیگران در جامعه فرهنگ سازی و نهادینه شود تا آحاد جامعه حقوق و تکالیف خود را بشناسند و در تعاملات اجتماعی و اقتصادی رفتار خود را بر اساس این حقوق و تکالیف تنظیم کنند. همانطوریکه در سال‌های اخیر شاهد هستیم فناوری اطلاعات به گونه‌ای به زندگی روزمره مردم راه یافته که کمتر کسی است که در بهره‌گیری از ظرفیت‌های آن تردید داشته باشد. به طوری که شامل ثبت نام و پر نمودن فرم‌های تقاضا برای انواع و اقسام خدمات از ادارات و سازمان‌های دولتی و خصوصی، تا پرداخت قبوض و شارژ هزینه‌ها، می‌شود همین جاست که نسبت به آشنایی با ابعاد حقوق شهروندی در تعاملات زندگی، این نگاه نیز باید تعمیم یابد که افراد جامعه در کسب دانش حقوقی نیز نسبت به گذشته باید باور متفاوتی از خود بروز دهند.

ضرورت آموزش حقوق شهروندی ناشی از چیست؟

- آشنایی با حقوق و مسئولیت‌های شهروندی
- آگاهی رسانی و بررسی سرفصل‌ها و موضوعات مهم شهروندی
- شناخت جامعه و آشنایی با فعالیت‌های اجتماعی
- مشارکت فعال در برنامه‌های اجتماعی و سهیم کردن شهروندان در تأمین حقوق شهروندی شان

منظور از حق چیست؟

حق عبارت است از شایستگی انسان برای برخورداری از مزایا و وضعیت‌های مطلوب.

شهروند به چه کسی گفته می‌شود؟

از نظر ارسطو شهروند کسی است که:

- ۱- حق احراز مناصب را داشته باشد
- ۲- حق دادرسی عادلانه داشته باشد

شهروند بودن به معنای توانایی مشارکت در تصمیم‌گیری و تنظیم سیاست‌ها است. در تئوری‌های جدید، حقوق شهروندی مفهوم عام و گسترده‌ای یافته است و شامل هر اقدام و عملی می‌گردد که سبب اعتلا و آرامش روحی و جسمی اشخاص می‌شود است.

شهروندی پایگاهی است که به تمامی افرادی که عضو تمام عیار اجتماع هستند داده شده است. این افراد همگی دارای جایگاه برابر و حقوق، وظایف و تکالیف متناسب با این پایگاه هستند.

نکات مشترک مورد تاکید در گفتمان های شهروندی به شرح زیر است:

- ۱- حقوق، وظایف و تکالیف شهروندی
- ۲- مسئولیت شهروندی
- ۳- مشارکت شهروندی
- ۴- برابری شهروندی
- ۵- حمایت و ضمانت دولت برای تحقق
- ۶- نهادی شدن شهروندی

عناصر اصلی شهروندی در ارتباط با یکدیگر

